

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 596/2021-16

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Miroslava Duriša v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou GRMAN & PARTNERS, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, IČO 36 861 553, konajúcou prostredníctvom advokáta a konateľa Mgr. Pavla Tisaja, proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 7 Co 277/2019-581 zo 16. júna 2021 v časti výroku o náhrade trov konania takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 13. septembra 2021 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva vlastníť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a podľa čl. 11 ods. 1 listiny, práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, základného práva na právnu pomoc podľa čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 7 Co 277/2019-581 zo 16. júna 2021 v časti výroku o náhrade trov konania (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“). Sťažovateľka navrhuje rozsudok krajského súdu v napadnutej časti zrušiť a vec vrátiť súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti, napadnutého rozsudku a pripojených príloh vyplýva nasledujúci stav veci:

Sťažovateľka vystupovala v právnom postavení žalobkyne v spore vedenom Okresným súdom Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) o náhradu škody na zdraví pozostávajúcej z deviatich čiastkových nárokov, a to škody spočívajúcej v sťažení spoločenského uplatnenia, bolesťom,

nákladoch na liečenie, cestovných nákladoch, škody z titulu ušlej mzdy, nákladov na ošetrovné členom rodiny, nákladov rodinného príslušníka spojených s liečením, náhrady hotových výdavkov manžela a nákladov na vyhotovenie znaleckého posudku proti žalovanému v 1. rade Slovenskej kancelárii poisťovateľov a žalovanému v 2. rade [REDAKOVANÉ] (spolu ďalej len „žalovaní“). Okresný súd v poradí tretím rozsudkom č. k. 19 C 121/2008-436 zo 4. októbra 2018 uložil žalovaným povinnosť spoločne a nerozdielne nahradiť sťažovateľke náhradu škody vo výške 9 555,90 eur s príslušenstvom, zároveň priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

3. Napadnutým rozsudkom krajského súdu bol meritórny výrok rozsudku súdu prvej inštancie zmenený tak, že žalovaní boli zaviazaní na úhradu škody vo výške 8 708,37 eur s tým, že plnením jedného z nich zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť druhého žalovaného, a vo zvyšku bola žaloba zamietnutá. Žalobkyni bol priznaný nárok na náhradu trov konania v rozsahu 27,76 %.

4. Výrok o náhrade trov konania bol odvolacím súdom určený spôsobom zohľadňujúcim jej čiastkové procesné úspechy v jednotlivých zložkách nárokov na náhradu škody, pričom išlo celkovo o deväť čiastkových nárokov. Po zohľadnení jednotlivých procesných úspechov sťažovateľky percentuálnym vyjadrením odvolací súd tieto úspechy premietol do celkového úspechu v konaní tak, že jednotlivé percentuálne úspechy spriemeroval, čo vo výsledku predstavovalo čistý úspech v rozsahu 27,76 %: „Zohľadniac tak všetky samostatné nároky bola žalobkyňa v konaní úspešná celkom v rozsahu 63,88% (574,99: 900 x 100) a žalovaní mali celkom v konaní úspech v rozsahu 36,12%, čistý úspech žalobkyne v celom konaní tak bol v rozsahu 27,76% (63,88% - 36, 12%). Preto bolo dôvodným priznať žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 27,76 %.“

II.

Argumentácia sťažovateľky

5. Proti napadnutému rozsudku podala sťažovateľka túto ústavnú sťažnosť, v ktorej argumentuje, že krajský súd nesprávnym výpočtom celkového úspechu v konaní porušil sťažovateľkou označené základné práva, pričom porušenie základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie dôvodí takto:

a) Krajský súd pri svojom výpočte odkázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) R 10/1976, R 28/1970, sp. zn. 3 M Cdo 11/2011, z ktorej vyplynul postup rozhodnúť o nároku na náhradu trov konania pri každom nároku samostatne. Následným spriemerovaním jednotlivých procesných úspechov však odvolací súd poprel zásadu rozhodovať samostatne o uplatnených nárokoch, čím je rozsudok krajského súdu v tejto časti arbitrárny, zjavne neodôvodnený a ústavne neudržateľný. Sťažovateľka zdôrazňuje, že každý z uplatnených nárokov je samostatným hmotnoprávnym národom a spoločné majú len to, že sú uplatnené v rámci jedného konania. Podľa jej názoru rozsudok odvolacieho súdu mal obsahovať deväť samostatných výrokov o náhrade trov konania.

b) Sťažovateľka poukazuje na zjavnú nelogickosť a nespravodlivosť v prístupe odvolacieho súdu, ktorý nezohľadňuje váhu úspechu jednotlivých nárokov, keďže nezohľadňuje, či ide o čiastkový nárok vo výške 100 eur alebo vo výške 1 000 000 eur. Každý čiastkový neúspech v nároku vo výške 100 eur bude mať dopad na nárok vo výške 1 000 000 eur, ak by aj v prípade tohto nároku

mala sťažovateľka 100 % úspech. Konkrétne sťažovateľka bola 100 % úspešná v prípade štyroch čiastkových nárokov (sťaženie spoločenského uplatnenia vo výške 38 015,70 eur, náhrada za stratu na zárobku počas pracovnej neschopnosti vo výške 7 666,57 eur, bolestné vo výške 4 124,43 eur, nárok na ošetrovne členom rodiny vo výške 434,51 eur). Zahnutím týchto úspechov do výpočtu celkového úspechu ich krajský súd znegoval, keďže nižšia miera úspechu pri ostatných nárokoch nedôvodne znižuje náhradu trov konania, „... úspech, resp. neúspech sťažovateľky pri týchto nárokoch má podľa krajského súdu rovnakú váhu ako úspech sťažovateľky pri oveľa vyšších nárokoch.“.

c) Sťažovateľka uvádza vyjadrenie jej úspechu aj v peňažnom vyjadrení, keď 100 % úspech mala pri nárokoch v celkovej sume 50 440,41 eur a čiastočný úspech, resp. neúspech mala pri nárokoch v celkovej sume 3 250,40 eur. Uvedené len nasvedčuje zjavnej svojvôli, neodôvodnenosti a hrubej nespravodlivosti rozsudku krajského súdu v časti rozhodovania o nároku na náhradu trov konania. Výpočet krajského súdu nie je ani riadne odôvodnený a nedáva odpoveď na argument uvedený sťažovateľkou pred súdom prvej inštancie, že o jednotlivých nárokoch je potrebné rozhodovať samostatne, pričom okresný súd priznal sťažovateľke nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, žalovaní osobitne tento výrok nerozporovali a krajský súd ho zmenil bez náležitého odôvodnenia.

6. Porušenie základného práva vlastniť majetok a práva na pokojné užívanie majetku sťažovateľka dôvodí určením nároku na náhradu trov konania v nesprávnej výške, resp. vo výške nezodpovedajúcej príslušnej právnej norme, čo je v rozpore aj s jej legitímnymi očakávaniami, že jej bude priznaná náhrada trov konania, ako aj tvrdeným porušením základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie.

7. S poukazom na rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 119/2012 a sp. zn. II. ÚS 78/03 sťažovateľka uvádza, že nepriznanie náhrady trov konania krajským súdom je porušením aj jej základného práva na právnu pomoc v zmysle čl. 47 ods. 2 ústavy a čl. 37 ods. 2 listiny.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie základného práva na súdnu ochranu, práva na spravodlivé súdne konanie, základného práva vlastniť majetok a práva na pokojné užívanie majetku a základného práva na právnu pomoc v dôsledku napadnutého rozsudku krajského súdu v časti výroku o nároku na náhradu trov konania, ktorý je podľa názoru sťažovateľky arbitrárny, nedostatočne odôvodnený, nelogický a celkovo nespravodlivý, keďže nezohľadňuje procesný úspech vo veci sťažovateľky v súlade s platnou právnou úpravou a odkláňa sa od praxe najvyššieho súdu v otázke zohľadnenia pomeru úspechu vo veci, ak sa konalo o viacerých nárokoch na náhradu škody na zdraví.

9. Ústavný súd stabilne judikuje, že v súlade s princípom subsidiarity a jeho postavením mimo sústavy všeobecných súdov je posledným možným nástrojom na odstránenie prípadnej neústavnosti. Pred podaním ústavnej sťažnosti je potrebné vyčerpať všetky dostupné prostriedky nápravy, čím je aj podanie dovolania.

10. Ústavný súd zistil, že sťažovateľka zároveň napadla rozsudok odvolacieho súdu dovolaním. Dôvody prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 Civilného sporového poriadku argumentačne smerujú proti výroku rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, a nie aj proti výroku o nároku na náhradu trov konania. Konečný dovolací návrh sa dotýka aj výroku o nároku na náhradu trov konania, ktorý je výrokom závislým od meritórneho výroku, čo znamená, že aj rozhodovanie o tomto výroku sa momentálne nachádza v sfére dovolacieho súdu. Súbežné podanie dovolania a ústavnej sťažnosti na ústavnom súde teda navodzuje situáciu, keď uvedený princíp subsidiarity síce vylučuje právomoc ústavného súdu, ale iba v čase do rozhodnutia najvyššieho súdu o dovolaní. Tejto situácii zodpovedá aplikácia § 132 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), podľa ktorého ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa sťažnosť týka, je oprávnený rozhodovať iný súd, ústavný súd uznesením ústavnú sťažnosť odmietne pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

11. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľky pre nedostatok právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

12. V prípade, ak sa dovolací súd svojím rozhodnutím nedotkne výroku o nároku na náhradu trov konania, pre prípadné námietky sťažovateľky, ktoré nemohli byť uplatnené ako dovolací dôvod proti napadnutému uzneseniu krajského súdu v časti výroku o nároku na náhradu trov konania z dôvodu zákonnej nemožnosti podania dovolania, platí pre plynutie lehoty na podanie ústavnej sťažnosti § 124 posledná veta zákona o ústavnom súde.

13. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľky bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o jej ďalších návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 16. novembra 2021

Libor DUEA
predseda senátu